

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

תוכן

- א. התקבל לי גיטי ואשתך אמרה הבא לי גיטי והוא אמר הילך כמה שאמרה ... כיון שהגיע גט לידו מגורשת ... א"נ לידה.....1
- ב. האומר התקבל גט זה לאשתי או הולך גט זה לאשתי רצה לחזור יהזור ... אדם יודע שאין שליחות לקבלה וגמר ונתן לשם הולכה.....3
- ג. קטנה שאמרה התקבל לי גיטי אינו גט עד שיגיע גט לידה ... אדם יודע שאין שליחות לקטן וגמר ונתן לה לשום הולכה.....3
- ד. הבא לי גיטי ואשתך אמרה התקבל לי גיטי התקבל לי גיטי ואשתך אמרה הבא לי גיטי והוא אמר הולך ותן לה זכי לה והתקבל לה רצה לחזור יחזור משהגיע גט לידה מגורשת ... התקבל לי גיטי ואשתך אמרה התקבל לי גיטי והוא אומר ... הולך ולך ותן לה רצה לחזור יחזור זכי לה והתקבל לה רצה לחזור לא יחזור.....4
- א. הולך בזכי דמי.....5
- ב. התקבל לי גיטי ואשתך אמרה התקבל לי גיטי והוא אומר הולך ותן לה ... נעשה שלוחו ושלוחה וחולצת ... דמספקא ליה ..אי הולך בזכי.....7
- ג. אשה עושה שליח לקבל לה גיטה מיד שליח בעלה.....7
- ד. ההוא גברא דשדר לה גיטא לדביתהו אזל שליחא ... אמרה ליה ליהוי בידך ... מספקא לן לדידן.....8
- ה. כותבין ונותנין אפי' מאה פעמים.....9
- ו. כתבו ותנו לשליח מהו סלוקי סליק להו או דילמא לפירחא דידהו חייש ... ויוליך לה מהו תיקו.....11
- ז. טול לי ושא לי ויהא לי בידך כולן לשון קבלה הן.....11
- ח. האשה שאמרה התקבל לי גיטי צריכה שתי כיתי עדים שנים שאומרי' בפנינו אמרה ושני' שאומרים בפנינו קבל וקרע אפי' הן הראשוני' והן האחרוני'.....12

דף סג.

א. התקבל לי גיטי ואשתך אמרה הבא לי גיטי והוא אמר הילך כמה שאמרה ... כיון שהגיע גט לידו מגורשת ... א"נ לידה

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

כבר התבאר לעיל דף סב: שכשם שהאשה¹ יכולה לעשות שליח לקבלה כמו כן יכולה לעשות שליח להובאה שתאמר להשליח הבא לי גיטי ודינו כדין שליח להולכה של הבעל שאינו גט עד שיגיע לידה².

לפיכך אם עשאתו האשה³ שליח לקבלה, ובא לבעל ואמר אשתך עשאתני שליח לקבל לה גיטה, והבעל אמר הילך הגט כמו שאמרה היא, הרי היא מגורשת מיד שיבא הגט לידו שהרי הוא שליח קבלה.

אך אם⁴ אמר השליח אשתך עשאתני שליח להובאה, ואמר לו הבעל הילך כמו שאמרה היא, הרי נתרצה השליח להיות שליח הולכה שהרי שליח הובאה הרי הוא כשליח הולכה⁵, והבעל הסכים לעשותו כך, ומכיון שהגיע הגט לידה מגורשת.

אולם מסופקים אנו בכונת הבעל, האם רצונו לומר הילך הגט כמו שאמרה ואפילו אמרה היא התקבל יהא גט, מפני שלא האמין לדברי השליח שאמר להובאה עשאתו, או נאמר שמא הבעל האמין לשליח שאמר שהאשה אמרה לו להובאה, שהרי לא ידע מה שאמרה היא⁶. לפיכך אינה מגורשת עד שיגיע הגט לידה, וכל זמן שלא הגיע הגט לידה הויא ספק מגורשת, ואם נשרף הגט או נאבד, ולא הגיע לידה, נשארה ספק מגורשת.

אך אם עשאתו האשה שליח להובאה, הרי לא מינתה אותו לשליח קבלה, ולפיכך אם אמר השליח אשתך עשאתני שליח להובאה, ואמר לו הבעל הילך כמו שאמרה היא, משהגיע הגט לידה הרי היא מגורשת ככל שליח הובאה והולכה.

¹ שו"ע ונו"כ אבהע"ז קמ ה

² ואין לשאול ממ"נ אם שלוחה כמותה תתגרש בקבלתו ואם אינו כמותה איך מתגרשת הא אינו לא שלוחה ולא שלוחה דבשלמא אם באמת עושיהו הבעל לשלוחו להולכה אשת איש אבל אם אומר הבעל שאין רצונו בשליחותו שיהא שלוחו אלא שלוחה איך מתגרשת דבאמת הוא שלוחו של האשה אלא שאין רצונה שיחול הגט בשעת קבלתו אלא בשעת קבלתה. ערוך השולחן אבן העזר סימן קמ סעיף יא

³ שו"ע ונו"כ שם קמ ה

⁴ שו"ע ונו"כ שם ט

⁵ ולא אמרינן הכא שעקר השליח שליחותו, אלא אדרבה נתרצה אפילו בתרחא יתירא להיות שליח אפילו להובאה שהא כהולכה, וכל שכן שיקיים שליחותה שעשאתו שליח לקבלה, שהרי אי אפשר הולכה בלא קבלה.

⁶ ולא נתנו לשליח אלא על דעת להיות שליח להולכה, ואף על פי שאמר כמו שאמרה היא, מכל מקום כמו שאמרה היא לפי דבריך קאמר ולהולכה.

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

אך אם אמר אשתך⁷ עשאתני שליח לקבל לה גיטה, והבעל אמר הילך הגט כמו שאמרה היא אפילו הגיע הגט לידה אינה מגורשת כמו שהתבאר לעיל דף סב: שהרי השליח עקר שליחותו שהרי על ידי האשה מונה לשליח הולכה שיש בו טרחא גדולה שהרי צריך להביא הגט לידה, ועתה אמר לבעל שהוא שליח קבלה וא"כ עקר את מינוי השליחות של האשה וחזר בו שהרי שליח קבלה אינו טירחא כיון שאינו צריך לבהיא את הגט לידה. אולם גם שליחו של הבעל אינו, שהרי הבעל גם כן לא עשאו שליח להולכה, כיון שאמר לו הילך כמו שאמרה היא⁸, והשליח לא קבלו אלא בתורת שליח לקבלה כמו שאמר, נמצא שאין כאן שליחות כלל.

ב. האומר התקבל גט זה לאשתי או הולך גט זה לאשתי רצה לחזור יחזור ... אדם יודע שאין שליחות לקבלה וגמר ונתן לשם הולכה

לא עשאתו⁹ שליח לקבל לה גיטה, אלא הבעל אמר לשליח, התקבל לה, הרי הוא שליח הולכה, לכשיגיע הגט לידה מגורשת, שאדם יודע שאין בידו לעשות שליח לקבלה בלי רצון האשה, שהרי חוב הוא לה, ובודאי התקבל והולך לה קאמר.

ג. קטנה שאמרה התקבל לי גיטי אינו גט עד שיגיע גט לידה ... אדם יודע שאין שליחות לקטן וגמר ונתן לה לשום הולכה

⁷ שו"ע ונו"כ שם ח

⁸ שאותה אמירה שאומר הרי כמו שאמרה בדבר זה אין עליו שם שליחות כלל ממנו לגמרי אלא רצונו לומר אינו מכניס עצמי בזה ואינו מבטל דבריה וכ"כ הרמב"ם וז"ל כלומר איני עוקר שליחותך אלא בין שעשתה אותך שליח קבלה או שליח הבאה הרי היא כמו שאמרה עכ"ל וא"כ שעיקר השליחות תלוי בה ובאמת נתבטל השליחות שלה כיון שעקר השליח שליחותו הכי אמרינן בגמ' דאמר כן רב אשי. ט"ז שם מ, וכן משמע בלבוש שם.

⁹ שו"ע ונו"כ שם ז

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

קטנה¹⁰, אפילו אין לה אב, או שנשאת, אינה יכולה לעשות שליח קבלה. אך מתגרשת על ידי שליח להולכה¹¹. ואם אמרה לשליח התקבל לי גיטי אינה מגורשת עד שיגיע לידה שהרי הבעל יודע אינה יכול לעשות שליח קבלה ונמר ונתן לשם הולכה.

ד. הבא לי גיטי ואשתך אמרה התקבל לי גיטי התקבל לי גיטי ואשתך אמרה הבא לי גיטי והוא אמר הולך ותן לה זכי לה והתקבל לה רצה לחזור יחזור משהגיע גט לידה מגורשת ... התקבל לי גיטי ואשתך אמרה התקבל לי גיטי והוא אומר ... הולך ולך ותן לה רצה לחזור יחזור זכי לה והתקבל לה רצה לחזור לא יחזור

כבר התבאר לעיל דף סב: שהאשה שעשתה שליח לקבלה, ואמר לו הבעל אין רצוני שתהא שלוחה לקבל לה גיטה, אלא הרי זה גיטה והולך אותו לה, הרשות ביד הבעל, ונעשה זה שליח של הבעל להולכה¹², ובכל לשון שיאמר, אפילו אומר התקבל לה נעשה שליח הולכה¹³.

אבל אם אמר לו התקבל לה גיטה, או הא לך או זכה לה, לא עקר שליחות הקבלה עד שיאמר¹⁴ לו הולך לה, שאז עוקר שליחות הקבלה ונעשה שליח להולכה. וכן אם אמר לו הולך ותן לה, עקר שליחות הקבלה ולא נתגרשה עד שיגיע הגט לידה.

¹⁰ שו"ע ונו"כ שם קמא ג

¹¹ עיין שו"ת גור אריה יהודא אבן העזר סימן כג

¹² רבדידיה תלייא עיקר נתינת הגט

¹³ כיון שאמר אין רצוני שתקבל לה ש"ס ונראה אפי' אמר התקבל לה או זכי לה מ"מ כיון שאמר אין רצוני שתקבל לה אמרי' מה שאמר זכי לה היינו זכי לה והולך לה. ב"ש ח

¹⁴ ואם אמר ירך כירי אז הוא בוודאי שליח להולכה. ב"ש שם י

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

יש אומרים שבתן לה, או הולך לה, הויא ספק מגורשת¹⁵, דמספקא לן בלשון תן לחוד ובלשון הולך¹⁶ לחוד אי הויא לשון הולכה או לשון קבלה.

עשאתו שליח לקבלה¹⁷, ובא לבעל ואמר אשתך עשאתני שליח להובאה, ואמר לו הבעל התקבל, ולא אמר כמו שאמרה היא, משהגיע לידה הרי זו מגורשת. אבל קודם לכן אין כאן שום ספק שאינה מגורשת שמכיון שלא אמר כמה שאמרה ושליח אמר לו שהוא שליח הובאה, מסתמא גם דעתו על מה שאמר השליח לכן יכול להזור ג"כ¹⁸.

דף סג:

א. הולך כזכי דמי

כבר התבאר ללעיל דף יד. ראובן שהיה¹⁹ חייב²⁰ מנה לשמעון ואמר ללוי הולך מנה זה לשמעון, וכן אם אמר שא מנה זו לפלוני, או יהא מנה זו לפלוני, או תן מנה זה לפלוני²¹, כולם אם בא ראובן להזור וליטלם הימנו אינו יכול, שכלל הוא "הולך כזכי" – כלומר כשאומר הולך הרי הוא כאומר זכה עבור מי שאתה מוליך אליו, ומיד כשהגיע ליד לוי זכה בשביל שמעון, דזכין לאדם שלא בפניו,

¹⁵ עיין פ"ד ה' זכי' ובמח"ה סימן קכ"ה דס"ל לרמב"ם תן במתנה הוי כזכי א"כ בגט נמי תן הוי כזכי דהא גט לא גרע ממתנה דהא לי"א גט דומה לחוב ועיין בר"ן ר"פ האומר והרמב"ם פסק במתנ' תן הוי כזכי וכאן בגט פוסק תן לא הוי כזכי ואינו אפי' ספק גט ועיין בש"ס שם דף ס"ג ע"ב ואפשר לומר מ"ש כאן אם אמר הולך ותן לה לא הוי כזכי היינו שאמר שניה' יחדיו הילך ותן לה אבל תן לה לבד הוי כזכי אלא לפ"ז קשה מ"ש בהג"ה וי"א תן לה וכו' דהא לא איירי בסעיף זה באמר תן לה לבד ויותר קשה על המור שכתב בתן לה לבד לא הוי כזכי ושם בח"ה הביא דעת הרמב"ם בתן לה זכה. ב"ש ט

¹⁶ לפוסקי' אלו דפסקו כרב דהא רב מספקא בהולך לבד ועיין בר"ן ובמגיד. ב"ש שם י

¹⁷ שו"ע ונו"ע שם י

¹⁸ ב"ש שם טו

¹⁹ שו"ע ונו"ב הו"מ קכה א

²⁰ דוקא בחוב או פקדון אבל לא במתנה כמבואר להלן דף לב ובשו"ע שם ה

²¹ וי"א דבתן והולך בעינן דוקא שנותן לו עתה אבל אם היה בידו מקודם ואח"כ אמר לו הולך ותן לפלוני, לא הוי כזכי. מיהו אף בזכי לכ"ע בעינן שיגיע לרשות השליח קודם שיחזור בו הנותן. ש"ך שם ב נתיבות שם א

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

לפיכך בין אם מת לזה²² או מלוה²³, יתנהו לשמעון או ליורשיו, ומכל מקום ראובן חייב באחריותו עד שיגיע ליד שמעון או ליד יורשיו²⁴. ואין לשמעון המקבל עם לוי כלום²⁵.

ואם החזיר לוי המנה לראובן והעני ראובן אח"כ, ולא היה לו לפרוע בענין שהפסיד שמעון שלו, לוי חייב לשלם שהוא פשע במה שהחזירו לראובן, וי"א²⁶ שיכול לחזור על איזה שירצה.

ואם מחמת אונס החזירו לראובן, כגון שאיים עליו ראובן בדבר שהיה בידו לעשותו עד שהוצרך לוי להחזירו פטור, ויש אומרים שכשהחזיר לו המנה לראובן שניהם חייבים באחריותו²⁷, ומאיזה מהם שירצה יכול שמעון לתבוע אותו עד שישתלם כל חובו.

אם אמר החזיר לפלוני, י"א שאינו כהולך ולא הוי כזכי²⁸. וי"א²⁹ שהרי הוא כזכי אם³⁰ נתן לשלוחו שטר מתנה או שום שטר שיתננו לפלוני, אזי זכה. כשאומר לו זכה לפלוני³¹.

²² ולא מצו יורשי הלוה לומר נתבטלה שליחותך, כדאמרין בשליח דעלמא, כמ"ש הטור והמחבר ריש סימן קכ"ב, דשאני הכא דכבר זכה זה להמקבל. סמ"ע וש"ך שם ד

²³ ואין המשלח יכול לומר לא נתתי בידך אלא כדי לתת לשמעון ולא ליורשיו, וע"ז סיים וכתב אלא יתנוהו ליורשי שמעון, דכיון דמיד זכהו לשמעון ממילא יורשיו יורשין זכותו. סמ"ע שם ה ש"ך ו

²⁴ וטעמא דמסתבר הוא, דהיאך יהיו באחריות שמעון והוא לא ידע ולא צוה לו שיתנהו לו על אחריותו, ואם יהיו באחריות שמעון הו"ל חוב לו ואין הבין לאדם שלא בפניו. לבוש שם

²⁵ שראובן על אחריותו קיבלו בידו, ולא נתנו רשות ליתנם ליד לוי. סמ"ע שם ו

²⁶ ואפילו לא העני ראובן כיון שזה זכה לו ואלו היה הלוה רוצה לחזור לא היה יכול נמצא שהוא ממש מעות של שמעון א"כ זה שהחזירו הרי כאלו נתן מעות של שמעון לראובן ושמעון יכול לחזור על איזו שירצה ומ"ש הטור והעני אורחא דמילתא נקט דאל"כ אין דרך שהמלוה יתבע את לוי דפשיטא דניחא לוי לחזור על ראובן

שהלוהו אבל אה"נ שיכול לתבוע את לוי אם ירצה. ש"ך שם ז

²⁷ אפילו לא העני ראובן, סמ"ע שם י

²⁸ רמ"א שם. וכ"כ הש"ך שם ט

²⁹ עיין סמ"ע שם ז שכתב ק"ק, דהמעין בתשובת הריטב"א [המובא בציונים אות ב'] בעל דין זה [והביאו הב"י בסימן זה סוף סעיף ז'] יראה דשם בתשובה איירי ממתנה, מדהביא ראייה מההיא דהלך וביקשו ולא מצאו כו' [גיטין י"ד ע"ב] דאיירי במתנה, וכמ"ש בסימן זה בפרישה, וא"כ י"ל דדוקא במתנה דלא מהני גם לשון הולך, כתב בה נמי דלא מהני בה לשון החזיר, אבל בחוב ופקדון מהני כמו דמהני לשון הולך. ובאמת דכתב שם בתשובה ז"ל, החזיר הוא גרוע מהולך. אבל נראה דלא כתב כן אלא שלא תאמר דלשון החזיר מהני מפי

במתנה מלשון הולך, קמל"ן, אבל בחוב ופקדון קרוב לודאי דס"ל דמהני גם לשון החזיר, ע"ש וצ"ע. וכ"כ באורים ו

³⁰ סמ"ע שם א מרבינו ירוחם

³¹ בנתן לשלוחו שטר מתנה מועיל כמו בחוב וכן נראה מ"ש הבית יוסף בשם הריטב"א וז"ל גרסינן בירושלמי בחוב תן מנה זו לפלוני הולך מנה זו לפלוני תן שטר מתנה זו לפלוני הולך שטר מתנה והלך ומצאו שמת יתן ליורשיו. ש"ך שם ג

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

מי שחייב מעות לחבירו ורוצה לפורעו במטבע מסויים וחושש שמא יפול ערך אותו מטבע עד זמן הפרעון. י"א³² שיכול הלוח שיזכ' המעות למלוה ע"י אחר בהולך או זכי לפוטרו מאונסים דנפילת המטבע כשיגיע. וי"א³³ שלא יפטרו מאונס של נפילת המטבע.

ב. התקבל לי גיטי ואשתך אמרה התקבל לי גיטי והוא אומר

הולך ותן לה ... נעשה שלוחו ושלוחה וחולצת ...

דמספקא ליה ..אי הולך בזני

י"א³⁴ שאם אמרה באשה לשליח התקבל גיטי ואמר הוא לבעל אשתך עשאתני שליח לקבלה ואמר תן לה לחוד הרי זה כאומר זכי, והרי הוא שליח קבלה ומשהגיע הגט ליד שליח הרי היא מגורשת, וי"א³⁵ שאינו מגורשת עד שיגיע לידה..

ואם אמר הולך ותן, או הולך לה ולא אמר תן י"א³⁶ שהרי זה ספק גט עד שיגיע לידה.

ג. אשה עושה שליח לקבל לה גיטה מיד שליח בעלה

³² בתשו' מהר"ר שלמה כהן ספר ב' סי' צ"ט ודמי לשואל שאע"פ שחייב בגניבה ואבידה כשהחזירו שלא מדעת אחר זמן השאל' מ"מ פטור מאונסים (וכדלקמן סי' ש"ס סעיף ח') א"כ ה"ה לענין לוח נהי דלא מפטר מחיוב גניבה ואבדה בזיכוי ע"י אחר שלא מדעתו מ"מ מועיל לפטור מאונס גזירת המלך. מובא בש"ך שם ח' ³³ ש"ך שם דל"ד כלל לשואל דהדרא בעיניו א"כ מיד שבלה זמן השאל' כל היכא דאי ברשותא דמרא איתא אבל הכא כיון דפשיטא דחייב באונסים אף על גב ש מסרן ליד אחר וא"ל הולך או זכי וכדפירש"י להדיא ספ"ק הגיטין וכמו שמשמע ג"כ להדיא מכל הפוסקים שכתבו סתמא חייב באחריותו משמע בכל מיני אחריות אפי' דאונסים והיינו ע"כ כיון דהלואה להוצא' ניתנ' א"כ המעות הוא לעולם ברשות הלוח וא"כ ה"ה לענין אונס דגזר' המלך.

³⁴ דעת הרמב"ם לפי מה שפירשו בב"ש שם ט

³⁵ בתורת גיטין שם ד תי' על פי הרמב"ם בהל' עבדים פ"ו ובלחם משנה שם שכיון שאמר תן הוי כתנאי דלא ליהוי גט עד דמטי לידיו. דבמתנה לא דיינינן כתנאי כיון דלא סגי בלא נתינה ליד המקבל, אמרינן דתנו דקאמר לאו לתנאי רק כיון שנותן לו במתנה ע"כ יתנוהו לידו. אבל בשטר שיחרור אם ה"י כוונתו שיזכה מיד א"כ לא צריך השיחרור שיגיע לידו כלל, דהא נשתחרר תיכף בהגיע ליד השליח, וע"כ דתן דקאמר לתנאי קאמר. ולפי זה א"ש דנהי דתן כזכי, מ"מ בגט כשאומר תן תנאי הוי ובעינן דלימטי לידה דוקא, והש"ס דמדמה גט לחוב כשעשתה ש"ק מקודם, ע"כ הוא לענין שלא יהי' הבעל יכול לחזור בו ומ"מ בעינן דלימטי שטרא לידו כמ"ש הרשב"א. רק דלהרשב"א היא מגורשת למפרע ולהרמב"ם הוא תנאי במעכשיו דשיורא וכמ"ש בחי' לגיטין דף ט' (ע"ב) ע"ש באורך.

³⁶ רמ"א שם ו גם הולך לה לחוד נמי הוי ספק גט לפוסקי' אלו דפסקו כרב דהא רב מספקא בהולך לבד. ב"ש שם י

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

כשם שיכולה³⁷ האשה לעשות שליח לקבל גיטה מיד בעלה כמו שנתבאר למעלה, כך יכולה לעשות שליח לקבל גיטה מיד שליח בעלה דשלוחו של אדם כמותו. ויש אומרים³⁸ שאין האשה יכולה לעשות שליח לקבל מיד שליח בעלה³⁹. והעיקר כדעה ראשונה ולכן במקום בו יש שום חשש איסור אם ישלח ע"י שליח לידה עדיף שתעשה היא שליח קבלה לקבל מיד שלוחו⁴⁰.

ד. ההוא גברא דשרר לה גיטא לדביתהו אזל שליחא ... אמרה ליה ליהוי בידך ... מספקא לן לדידן

אמרה לשלוחו⁴¹ של הבעל לפני עדים, גם אתה תהיה שלוחי לקבלה, וי"א אפילו לא אמרה לו רק התקבל⁴² הרי ספק מגורשת עד שיגיע הגט לידה, שכל שליחות שאין השליח יכול לילך ולהגיד למשלח עשיתי שליחותך, מספקא לן אי הוה שליחות או לא, וכאן הא לא היה לו לשליח שהות לחזור

³⁷ שו"ע ונו"כ שם קמא א שפסק כר' חנינא וכ"פ הרי"ף ובשם רב האי והרא"ש וכ"כ הרשב"א ושכן דעת ר"ת והרמב"ם בפ"ו מה' גירושין וכתב ה"ה שכן עיקר

³⁸ הרשב"א בשם בעל הלכות ורבינו שמואל בן חפני וזה דעת בעל התרומה שפסק כרב וכ"כ בקונטרסים בשם ר"ת וגם הר"ן כתב דחיישינן לדרב

³⁹ בש"ס מבואר ב' טעמים טעם א' משום בזיון הבעל אם היא בעצמה אינה מקבלת הגט ואז יש חשש דאורייתא, ובתשו' רשב"א שהביא הב"י ס"ז מבואר ה"ה דאין הבעל עושה שליח ליתן ליד ש"ק של האשה משום בזיון דהאשה כשהוא בעצמו אינו רוצה ליתן ליד שלוחה ומ"ש הרב בהג"ה כשהיא אמרה לקבל מיד בעלה אין לקבלו מיד שלוחו צ"ל כשהיא אמרה לקבל מיד בעלה איכא קפידא אליבא דכ"ע אפי' למאן דלא חייש משום בזיון אבל אליבא דרב דחייש משום בזיון אפילו לא אמרה לקבל מיד בעלה אין לקבלו מיד שלוחו כ"כ בט"ו, טעם שני משום דדומה להציר' הבאה אח"כ כלומר כאלו מניח בחצר של אחר והיא קנתה אותו החצר ולפ"ז ליכא אלא חשש דרבנן, גם נ"מ אם אין הבעל מקפיד אז להאי טעמא משום בזיון ליכא קפידא, ואם היא עשתה שלוחה בתהילה אז משום הצירה הבאה אח"כ ליכא ומשום בזיון איכא אף על גב דהיא עשתה שלוח' קודם לכן ואם היא היתה מרודה בעת שהביא לה גט ומחמת מרודה עשתה שליח לקבלה י"א בכה"ג ליכא משום בזיון דהבעל והר"ן כת' אף בכה"ג איכא משום בזיון דהבעל וכתב בתשוב' ריב"ש סי' נ"ה דהעיקר הוא דהאשה יכולה לעשות שליח לכן היכא דאיכ' שום חשש איסור אם ישלח ע"י שליח לידה עדיף מפי שתעשה היא ש"ק לקבל מיד שלוחו. ב"ש שם ד

⁴⁰ עיין בס' גט מקושר בסג"ש אות כ' שכ' דלפום נוסחא דידן דאומר תן אותו לידה אפילו בשעת הדחק אינה יכולה לעשות שליח לקבלה דהיכא דאמר לידה ודאי איכא קפידא אפילו להפוסקים כר' חנינא כמפורש בת' הרשב"א שהביא הב"י ס"ס זה והריב"ש שלא חילק בזה לא ראה תשובת הרשב"א וא"כ הרב ב"ש נתן מכשול למעינינו במה שהביא להלכה דברי הריב"ש דהא לפי נוסח דידן שאומר לידה הוי קפידא לכ"ע וא"א שיקבל שלוחה מיד שליח בעלה אם לא שפירש הבעל לידה או ליד שלוחה וגם היא נתנה רשות לשלוחה לקבל מיד הבעל או שלוחו אבל בלא"ה אפילו בדיעבד נקטינן להחמיר ע"ש. פ"ת שם ג

⁴¹ שו"ע ונו"כ שם

⁴² רמ"א שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

ולהגיד לבעל עשיתי שליחותך⁴³, עד שקבל עליו שליחות האשה לקבלה, לפיכך הוא ספק מגורשת. ומשיגיג לידה הוא ודאי מגורשת.

ועוד סברא הוא שלא תוכל לעשות שליח ההולכה עצמו להיות שליח קבלה, שאם הוא המקבל מי הוא הנותן לו בשעה שהוא מקבל עליו הקבלה, ואם הוא הנותן מי הוא המקבלו ממנו, ואנן ונתן בידה בעיני דהיינו שני גופים⁴⁴.

וכן הדין אם אמרה לשליח הבעל יהיה גט זה פקדון אצלך.

ואם אמרה האשה לשלוחה קבל הגט מיד בעלי, אינו יכול לקבלו מיד שלוחו⁴⁵ דהא מיד בעלי קאמרה, אבל אם אמרה קבל גיטי מבעלי יכול לקבלו מיד שלוחו, לדעה הראשונה הנוכרת, כיון שלא אמרה מיד בעלי.

וכן אם הוא צוה ליתן ליד אשתו יש קפידא ליתן דוקא לידה, ולא לשלוחה, אלא אם אמר ליתן לאשתו, אז יכולה לעשות שליח לשיטה זו⁴⁶.

ה. כותבין ונותנין אפי' מאה פעמים

אמר לסופר⁴⁷ לכתוב, ולעדים לחתום וליתן גט לאשתו, וכתבו ונתנו לה, ונמצא בו פסול שהוא פסול ודאי אפילו מדרבנן, או שכתבוהו ונאבד⁴⁸, ולא נתנוהו לה, יכולין לכתוב גט אחר, שהרי עדיין לא עשו שליחותם, שהוא צוה לכתוב גט כשר בכל תקון חכמים ונתנו לה, וזה אינו כשר אלא כחספא בעלמא, והוא לא צוה ליתן לה חספא. אבל המנהג⁴⁹ הוא שהבעל חוזר ומצווה.

אבל אם לא נאבד, ונמצא בו פסול שאינו פסול ודאי אפילו מדרבנן⁵⁰, אלא פסול מספק, שאנו מסופקין בו מחמת כמה חומרות שנהגו להחמיר בגיטין⁵¹, הרי לפי תיקון

⁴³ רש"י בסוגיא ולהרב להמגיד הספק היא אם יכול זה האיש להיות נעתק משליחות הולכה שמנהו הבעל לשליחות קבלת האשה כיון שעדיין לא נגמר שליחות הבעל משמע דס"ל הא דאמר שם הא לא חזרה השליחות אצל הבעל כלומר עדיין לא נגמר. ב"ש א שם

⁴⁴ לבוש שם ועיין תורת גיטין א שם

⁴⁵ רמ"א שם

⁴⁶ ב"ש שם ג

⁴⁷ שו"ע שם ונו"כ קבב א

⁴⁸ אם נמצא הגט הראשון אחר שכתבו השני צ"ע אם יכולין לגרש באיזה גט שירצו וטוב לגרש בראשון. תורת

גיטין שם ג

⁴⁹ ב"ש שם ד

⁵⁰ ב"ש שם א

⁵¹ וכשהוא פסול מחמת ספק שבש"ס שהספק כולל כל הדור יכולין לכתוב אחר, אבל אם הוא ספק רק להרב א"י לכתוב אחר כשלא אמר לכתוב מאחד ועד ק'. תורת גיטין שם ב

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

חכמים הגט כשר הוא אלא שאנו מפקפקין בו להחמיר, וכבר עשו הסופר והעדים שליחותן, לפיכך לא יחזור ויכתבו גט אחר עד שיחזור ויצוה להם הבעל לחזור ולכתוב ולחתום גט אחר⁵², שהשליחות הראשון כבר נעשה. אולם אם העדים רוצים לכתוב אחר וליתן לה שניהם, הרשות בידם ואין צריכים לשאול לבעל⁵³. אך נהגו שלא לתת ב' גיטין⁵⁴.

הלכך נהגו כשיצוה הבעל לכתוב ולחתום גט לאשתו וליתנו לה, אם הבעל הולך מהעיר צריך שיאמר הבעל מתחלה שהוא נותן להם רשות שיכתבו ויחתמו גט אחר גט אפילו עד מאה גיטין עד שיהא אחד מהם כשר בין בכתיבה בין בחתימה⁵⁵ לדעת הרב שבעיר המסדר הגט בלי שום פקפוק⁵⁶, ולכל מי שמראה אותו הרב. אבל אם הבעל בעיר אין לסמוך על זה, אלא יש לבעל לחזור ולצוות כל פעם לעדים ולסופר כמו בראשונה⁵⁷. ויש אומרים שיאמר הבעל ג' שאם יחפוץ הרב לעשות הרבה גיטין מחמת ספק וליתנם כולם תוכלו לעשותם. אך יש שחלקו על דין זה. שהרי אין ברירה⁵⁸.

ואם לא נשאר לסופר ממה שהקנה לו בראשונה, ודאי שצריך להקנות הקלף והדיו מחדש. ויש אומרים הא דאמרינן עשו עדים וסופר שליחותן וצריך לחזור ולצוות, היינו

⁵² ואסור להם אפילו לקרוע הראשון ולכתוב אחר דכשקורעין במזיד הוי כמבטלין שליחותן, אבל אם אחר קורעו שלא מדעתן או יכולין לכתוב אחר דהוי כנאבד, תורת גיטין שם ד רמ"א שם

⁵⁴ בט"ז שם ב הביא מקונטרס של סדר הגט שמהר"י סג"ל אין דעתו נוהה בנתינת ב' גיטין ואותן רבותינו ידעו מה שעשו אמנם לא ראיתי מאבותי ולא מרבותי שנתנו ב' גיטין וכו' ובכ"מ שאפשר בלא ב' גיטין מוטב שלא ליתן ב' גיטין משום נכנסין ויוצאין דהנותן ב' גיטין אין נותנם בבת אחת אלא בזה אחר זה דאי בבת אחת דלמא דעתיה אהאי גיטא דלאו גיטא הוא וראיה קצת מקידושין של מלוה ופרוטה וכו' והכא אין ידוע איזה מועיל וא"כ שצריך ליתן ב' גיטין זה אחר זה יש לחוש מפני נכנסין ויוצאין דלמא איכא דראה גט הראשון ולא השני וכן להיפך ויצאו לעז על הגט שהוא פסול וכו' הק' הלוי ציון עכ"ל והוסיף הט"ז ולענ"ד קשה אנתניתם בבת אחת דאם כן באת לידי ברירה דהוברר הדבר שבאותו שהוא כשר הוא מגרש וקי"ל אין ברירה דזה דומה למה ששינינו ריש פרק כל הגט אמר לסופר כתבו לי גט לאיזה שתצא בפתח תחילה דפסול מטעם ברירה.

⁵⁵ שאם יאמר בכתיבה לחוד אולי יהיה שום ספק בחתימה ואז עשה הסופר שליחותו, לפיכך יאמר שיהא אחד מהן כשר בין בכתיבה בין בחתימה

⁵⁶ כתב בד"מ זה לשונו בסדר גיטין סימן ט' יזהר הסופר לאחר שראה הרב הגט שאם היה לו שום חסרון בגט כגון למשוך אות או אותיות שנמשטשו ואין רשומן ניכר שלא יעשה בלתי רשות הרב דשמא כשר הוא לדעת הרב וכבר עשה הסופר שליחותו ובקצת מופסי גיטין שיאמר לו הבעל בתחלה לסופר שיהא כשר בעיני הרב ולמי שמראה אותו ולך עכ"ל. ח"מ שם א רמ"א שם

⁵⁸ הטעם דכתב ב"י בשם רבינו יחיאל ר"י קנצון משום שזה תלוי בפלוגתא דיש ברירה מדאורייתא או לא ור"י לטעמיה דפסק יש ברירה אפילו מדאורייתא לכן כתב שיאמר לסופר ועדים שיכתבו כ"כ כמו שירצה הרב אבל לר"ת דאין הל' כראבי"ה יש לחוש לכן יש לבעל לחזור ולצוות לעדים בכל פעם וסיים ב"י נראה לי שאם הבעל מצוי בעיר טוב שיחזור ויצוה בכל פעם למיחש לדברי ר"ת היכא דאפשר עכ"ל ולכאורה דבזה אין צריך לומר עד שיהיה כשר לדעת הרב דהא בכל פעם הוא חוזר לצוות אלא ד"ל דשמא יודמן שיצא הבעל מהעיר ולא יהיה היתר עכ"ל צ"ל בכל פעם כדי לסמוך עליו בדיעבד. ט"ז שם ד, אולם בב"ש ד כתב דדמיא לברירה אבל אינו ברירה ממש. ועיין בית מאיר לא נהירא לי כלל לדמו' זה לענין ברירה מאחר שאמר עד שיהא כשר וכו' אי"כ הוי כאלו פי' להדי' שהראשונים בטלים אלא בזה האחרון יהי' נגמר שליחותו.

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

דוקא אם כבר נחתם ונפסל אחר כך, אבל אם עדיין לא נחתם יכולין לכתוב אחר ואין הבעל צריך לצוות מחדש, אבל יש להחמיר בכל ענין⁵⁹.

ו. כתבו ותנו לשליח מהו סלוקי סליק להו או דילמא

לטירחא דידהו חייש ... ויוליד לה מהו תיקו

אמר לסופר ולעדים כתבו וחתמו ותנו לשליח, וכתבו וחתמו ונתנו גט כשר לשליח ונאבד מיד השליח, בהא ודאי לא עשאום שלוחים אלא להגיעו ליד השליח והם עשו כן ואינם יכולין לכתוב גט אחר, ואפילו אמר כתבוהו ותנוהו ליד שליח ויוליד לא אמרינן הרי עשאן שלוחין עד שיוליד לה, אלא מיד כשנתנוהו ליד השליח שמא עשו שליחותן, ואין כותבין גט אחר עד שישאלוהו. ואם כתבו אחר ונתגרשה בו אזלינן לחומרא והרי זו ספק מגורשת⁶⁰, דשמא דעתו היתה לכתוב כמה גיטין עד שיגיע אחד לידה אף על פי שלא אמר כן בפירוש.

ואם כתבו וחתמו גט פסול ונתנוהו ליד השליח בזה י"א⁶¹ שודאי יכולין לכתוב גט אחר, שהרי לא צוה ליתן חספא בעלמא ליד השליח ואם כן עדיין לא עשו שליחותן, וטעמא דמסתבר הוא, וי"א⁶² שגם בזה לא יכתבו גט אחר, ואם לא שאלוהו וכתבו גט אחר כשר ונתנוהו לשליח ונתנה לה, הרי זו ספק מגורשת דלא ידעינן דעת הבעל איך היתה.

ז. טול לי ושא לי ויהא לי בידך כולן לשון קבלה הן

כבר התבאר שהאשה יכולה למנות שליח קבלה והוא שאמרה לו בזה הלשון התקבל לי גטי⁶³ או טול לי או יהא לי בידך כולן לשון קבלה הן. ויש אומרים

⁵⁹ לא הבנתי זה דהא ודאי לר"א דס"ל עידי מסירה כרתי ואין ההיתר תלוי בעידי החתימה אלא בכתב הגט ולמה לא נאמר עשה הסופר שליחותו על כן נראה דהאי אבל נהגו להחמיר בכל ענין לאו מצד המנהג הוא אלא מעיקר הדין. ט"ז שם ו

⁶⁰ תורת גיטין ט

⁶¹ דעת הטור

⁶² הרמב"ם [גירושין פ"ב ה"ח] דלא דמי שליח לאשה, דדוקא גבי האשה אם אמר כתבוהו ותנוהו לה אמרינן מי אמר כתבו לה חספא ותנו לה, ולכך כיון שאמר תנוהו לה דעתו היה שתתגרש באותה נתינה ולגט כשר נתכוין, אבל כשצוה ליתן ביד השליח כיון דאפילו אם היה כשר אינה מתגרשת באותה נתינה עד שיגיע לידה, הלכך כיון שנתנו גט לידו אפילו יהיה גט פסול ובטל שמא כבר עשו שליחותן, ולא יכתבו גט אחר עד שישאלוהו,

⁶³ כתב המגיד בשאר לשונות צ"ל לי כמו שא לי אבל שא גיטי אין מספיק לשליח קבלה אבל התקבל גיטי מהני ומ"ש וי"א היה שא לי לכאורה נראה דאין כאן פלוגתא אפי" מאן דל"ג שא לי מ"מ הוא בכלל טול לי ועיין בה"ה ר"ס קכ"ה בב"י שם כתב בשם הרשב"א טול ושא לשון הולך הוא. ב"ש שם ג

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

דהוא הדין שא לי או קח לי לשון קבלה הן, מ"מ אף על פי שנותן ליד השליח כותב בגט כמו נוסח הגט שנותן לידה, אלא כשנותנו ליד השליח אומר לו התקבל גט זה לאשתי כו'.

ח. האשה שאמרה התקבל לי גיטי צריכה שתי כיתי עדים שנים שאומרי' בפנינו אמרה ושני' שאומרים בפנינו קבל וקרע אפי' הן הראשונים והן האחרונים

כשהאיש⁶⁴ עושה שליח להולכה וכן כשהאשה עושה שליח לקבל גיטה, צריכה לעשותו בפני שני עדים, וצריך לקבל הגט בפני שנים כמו היא, שאין דבר שבערוה פחות משנים, שנאמר על פי שנים עדים יקום דבר וכתוב בערוה כי מצא בה ערות דבר וילפינן דבר מדבר בגז"ש.

ואפילו אם השנים המעידים על השליחות הם המעידים על קבלת גיטה⁶⁵, או אחד מעיד על השליחות ואחד מעיד על הקבלה ואחד מן השוק מצטרף עם כל אחד ומעיד על זה ועל זה, דיו, ולכתחלה לא ימסור הבעל הגט ליד השליח, עד שיתברר תחלה שנעשה שליח לקבלה בעדים⁶⁶.

אבל בדיעבד אפילו בשעת המסירה לא הי' לו עדים על כך שפיר דמי, כל שנתברר אח"כ ע"י עדים שהוא שליח קבלה⁶⁷.

⁶⁴ שו"ע ונו"כ שם קמא ח

⁶⁵ אף על גב דנראה דעדיף טפי כשהכל כת אחת ולא הוי חצי דבר מ"מ כתב בלשון אפילו וכו' משום די"ל דנראה כשקר שכת זו היו אצל האמירה ואצל הקבלה קמ"ל כ"כ תוס'. ב"ש שם ט

⁶⁶ אפילו בדיעבד שמסר לידו ג"כ אינו נאמן לומר שהוא ש"ק אם ליכא עדים וצ"ל דה"ק כיון דצריך לברר אפי' אחר הנתנה לכן לכתחלה אל ימסור לידו עד שיברר קודם הנתנה. ב"ש שם י

⁶⁷ בית מאיר שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>